

25. oktoober 2022

Lahendid 68725/16, 74339/16 ja 74359/16 – õiglane kohtupidamine

Xenofontos ja teised vs. Küpros

Artikkel 6

Asjaolud

Assize kohus mõistis kolm kaebajat süüdi eratelekanali tegevjuhi mõrvas. Neile mõisteti eluaegne vangistus. Kohus tugines „kõige otsustavamal määral“ tõenditele, mille andis nende kaasosaline F. H., kellele ei esitatud süüdistust. Hiljem paigutati F.H. tunnistajakaitse programmi. Ülemkohus jättis kaebajate kaebused rahuldamata.

EIK-sse pöördudes tuginesid kaebajad artiklile 6 ning leidsid, et kohtupidamine oli ebaõiglane, sest kohus tugines suuresti tõenditele, mille andis nende kaasosaline. Samuti leidsid kaebajad, et kriminaalmenetlus oli liiga pikk.

EIK seisukohad

EIK märkis, et siseriiklikud kohtud tuvastasid, et F.H. ja prokuratuur ei sõlminud kokkulepet ning F.H. andis kaebajad üles kahetsuse tõttu ilma, et talle oleks midagi vastutasuks lubatud. Peaprokuröri otsus talle tunnistajakaitse programmi kaudu kaitset anda ja süüdistust mitte esitada jäi pigem kaalutusõiguse raamidesse ning see ei olnud seotud lubaduse täitmisega.

Kaebajad ei suutnud täpsustada „kõrvalisi motive“ , mille alusel politsei nende väitel tegutses, ega esitanud mingeid tõendeid F.H. ja prokuratuuri vahelise kokkuleppe kohta. Kaebajad teadsid F.H. isikut, tema ülestunnistuse sisu ja seda, et teda ei süüdistata. Kohtuistungil said kaebajad oma äranägemise järgi üle kuulata nii F.H.-d, kui ka teda üle kuulanud politseinikke. Kaebajad ei taotlenud peaprokuröri ülekuulamist. EIK märkis, et siseriiklik kohus oli täielikult teadlik kaasosalise poolt antud tõendite kasutamisega kaasnevatest riskidest. Assize kohus oli näinud vaeva, et üksikasjalikult selgitada, miks ta kaebajate kaasosalist uskus. Erinevalt kohtuasjast [Zhang vs. Ukraina](#) oli käesolevas asjas selgitatud, miks F.H. meelt muutis ja otsustas üles tunnistada. Kuivõrd pooled olid eriarvamusel kaebajaid süüstavate tõendite olemasolu suhtes, leidis EIK, et tema roll selles valdkonnas on piiratud. Seetõttu EIK nõustus ülemkohtu asjakohaste järeldustega ja järeldas, nagu väitis ka valitsus, et süüdimõistev otsus ei tuginenud ainult F.H. käest saadud tõenditele. EIK järeldas, et seetõttu ei saa väita, et kohtuprotsess oli ebaõiglane. EIK ei tuvastanud artikkel 6 rikkumist.

EIK leidis ka, et kriminaalmenetlus ei olnud liiga pikk (kokku 5 aastat ja 9 kuud), sest tegemist oli keeruka ja mahuka menetlusega.

Lahendile on lisatud eriarvamus.

[Lahend](#) (inglise keeles)

[Kokkuvõte](#) (inglise keeles)

¹ Lühiülevaates kajastatud lahendite valiku aluseks on EIK enda otsingumootoris avaldatud Legal Summary'd.